

VI MÅSTE HJÄLPA ELEVERNA!

När elever kommer till högstadiet upplever jag att elever som har haft läxor, prov och utmaningar fixar de ökande kunskapskraven lättare än de elever som inte har fått den möjligheten. Elever som tidigt har upptäckt sin inlärningsstil och som har fått strategier för studieteknik tror jag har lättare att nå höga kunskaper.

För att lära sig måste man repetera och att repetera kan vara en konst. Hjälper vi eleverna repetitionens konst eller låter vi dem hamna i ineffektiva metoder, som att läsa läxan? Att endast läsa en läxa är för de flesta en ineffektiv inlärningsmetod och riskerar att kunskapsnivån inte "sätter sig". Ska man lära sig någonting är det viktigt att göra något aktivt under inlärningsprocessen, som att anteckna under tiden man läser en text.

BEHÖVER ELEVER TRÄNA PÅ ATT VISA SINA KUNSKAPER?

Ja, det är jag övertygad om. Elever behöver få träna både att tala och diskutera i klassrummet, men de behöver även träna på att skriva ner sina kunskaper. Ska de lära sig det väl, är det viktigt att det inte sparas till högstadiet, utan att de får möta det även under tidigare årskurser.

Det är viktigt att vi visar dem hur man skriftligt kan svara enkelt, utvecklat och välutvecklat. Det kan vi göra genom att visa exempel på påhittade svar, självbedömning och kompisbedömning.

Jag tycker att man som elev har rätt att veta spelreglerna, så här blir jag bedömd på prov och så här kan jag göra för att visa mina kunskaper ännu bättre. Jag är övertygad om att de flesta elever kan mer än vad de skriver, och det gäller att vi ger dem strategier för att skriva ner sina svar.

På prov kan man hjälpa eleverna med hur de ska tänka genom att visa vilka delförmågor jag som lärare bedömer. I Jönköping har vi, i dagsläget, delat in kunskapskraven i 14 delförmågor. Genom att i frågan skriva vilka delförmågor jag bedömer genom min fråga, kan de få igång sina tankar. Naturligtvis ska de ha tillgång till matrisen så att de ser vad de olika siffrorna betyder.

HÄR NEDAN KAN DU SE ETT EXEMPEL FRÅN EN FRÅGA PÅ ETT EKOLOGIPROV, ÅR 9.

Av oljepalmen kan man få palmolja, palmkärnolja och palmkärnmjöl. Palmolja används främst som matolja och som ingrediens i livsmedel, men olja från oljepalmen kan också finnas i din hudkräm och annan

kosmetika. Du kan också hitta det i rengöringsmedel, tvättmedel och vid framställning av andra kemikalier. Sverige importerar ca 44 000 ton palmolja från i huvudsak Malaysia och Indonesien per år. Det betyder att varje svensk behöver elva kvadratmeter tropikmark för att tillgodose sitt behov av palmolja! Ökningen av palmoljaodling har medfört att stora områden med tropisk skog har skövlast. (fakta från WWF)

Fråga:

Vilka ekologiska konsekvenser ser du med den stora förbrukningen av palmolja i världen? (Nr 1, 12, 13)

För att det ska bli lättare för er läsare har jag skrivit ner rubrikerna på delmålen.

- 1 = Samtal om hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet
- 12 = Ekosystem och ekologiska samband
- 13 = Mänsklighetens påverkan på naturen

Jag väljer att inte skriva frågor på E-, C-, A-nivå, för det kan påverka hur eleven vågar angripa en fråga. När provet är gjort väljer jag att aldrig skriva ett betyg på provet, eftersom det är svårt att göra så omfattande prov och det ger ingen utvecklande respons till eleven. Jag upplever det mer meningsfullt att skriva lite personligt till eleverna om vad de har gjort bra, och vad de kan göra för att utvecklas till nästa gång.

SAMMANFATTNING

Jag står för att vi ska ha en skola med både läxor och prov, redan före högstadietiden. Det är viktigt att diskutera metoder, men det vore välgörande att inte bara fastna i för och emot läxor och prov, utan också diskutera hur vi ska hantera läxor och hur vi ska hantera prov för att eleverna ska kunna lära sig så mycket som möjligt och så effektivt som möjligt för att det inte ska ta för mycket av deras tid.

Det är viktigt att diskutera metoder, men det vore välgörande att inte bara fastna i för och emot läxor och prov

ALLA SKA MED

Text: Britta Pilkvist,
Ljungarumsskolan 7-9

Det är inte många som inte håller med om den devisen, men ibland kan det vara lättare sagt än gjort.

Känner du igen dig?

"Är ni med på hur växthuseffekten fungerar?"

Ja, svarar då en handfull elever.

Bra, kanske man tänker, nu kan jag gå vidare, skönt.

Alla vi som arbetar med utbildning vet att detta är en sanning med modifikation. Vi vet att alla inte är med. Ska vi nöja oss med det? Självklart ska vi inte det. Det finns inte något annat svar på den frågan.

Som lärare måste jag utveckla mig hela tiden. En viktig grupp i detta är eleverna. Jag brukar säga till dem "det är ni som gör mig till en ännu bättre lärare". Responsen från dem är en viktig del för att kunna reflektera över sin undervisning.

Jag är övertygad om att jag som lärare måste berätta, förklara och gå igenom. Detta görs genom en dialog med eleverna där de tillsammans med min kunskap kan lära sig nya saker. Jag måste göra lärandet synligt.

"SHOW ME BOARD"

En del i detta kan vara "show me board". Det är så enkelt, men ack så bra. Så här använder jag metoden: Jag använder mig av konkreta frågor som ger konkreta svar. Eleverna får sedan skriva sina svar på var sin whiteboard.

Det är viktigt att påpeka att detta är mellan läraren och eleven. Ingen elev får

vända sig om och kolla andras svar. Här måste du som lärare redan från början visa gränsen, och aldrig acceptera att någon kollar vad en annan har svarat. Gör de det försvinner poängen. En av de viktigaste delarna i att använda "show me board" är att ge en röst åt de elever som inte vågar svara och även att identifiera vilka elever som svarar fel.

När jag började med denna metod använde jag mig av elevernas anteckningsböcker, men man får inte underskatta "whiteboardeffekten".

Alla elever får vid dessa tillfällen var sin liten whiteboard, en whiteboardpenna och en bit disktrasa. I och med detta kommer allvaret, det jag kallar "whiteboardeffekten". Det känns lite mer "på riktigt" för eleverna.

"Show me board" används för att göra eleverna aktiva. Det kan användas både till kontroll av förkunskaper, förhör, repetition, men även som en kontroll på om en genomgång har fallit i god jord eller ej samt lyfta elever som inte alltid syns i klassrummet.

- Att testa förkunskaper är viktigt för den pedagogiska planeringen av ett arbetsområde.

- Vid förhör kan jag se hur väl eleverna har repeterat kunskaperna från tidigare lektioner. Det arbetet kan de göra på håltimmar, hemma eller på min pluggtid. Viktigt

är dock att de har repeterat, annars blir kunskapen aldrig deras egen.

- Repetition inför prov kan användas för att synliggöra för elever vad de kan och vad de behöver repetera. Gör du detta med "show me board" är de aktiva. De får även skriva upp i sina anteckningsböcker det de behöver titta extra på.

- Kontrollen av mina genomgångar är också viktig. Använder jag mig av "show me board" ser jag direkt om jag måste förklara på ett annat sätt. Jag kan även göra lärandet synligt genom att använda elevers svar som en del i förklaringarna.

- Att på ett genomtänkt sätt lyfta elever med lågt självförtroende, låg "kunskaps-status" är viktigt. Det är härligt när man kan, med elevens godkännande, visa gruppen vilket det rätta svaret är med dessa elevers whiteboards.

Vill man testa detta finns det företag som säljer enkla whiteboards i form av en plastskena. De kostar ungefär 10 kronor per plastskena. Det går även att plasta in papper, men det tar tid, och det kostar pengar det också.